

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyň Mgr. Michaely Bejčkové a Mgr. Aleny Krýlové v právní věci žalobce Mgr. R. S., bytem R. 318/7, P. 10, zastoupeného JUDr. Janem Žákem, advokátem se sídlem Anny Letenské 34/7, 120 00 Praha 2 – Vinohrady, proti žalovanému Magistrátu hlavního města Prahy, se sídlem Mariánské nám. 2/2, 110 01 Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. března 2010, č. j. MHMP/203063/2010, OMK/1046/2010,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 18. března 2010, č. j. MHMP/203063/2010, OMK/1046/2010, a rozhodnutí Úřadu městské části Praha 10 ze dne 1. února 2010, č. j. P10-008525/2010, se ruší.**
- II. Úřadu městské části Praha 10 se ukládá, aby ve lhůtě patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku poskytl žalobci informace požadované v jeho žádosti ze dne 20. listopadu 2009.**
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 6800 Kč ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku do rukou jeho zástupce JUDr. Jana Žáka, advokáta.**

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 1. února 2010 nevyhověl Úřad městské části Praha 10 žalobcově žádosti o informace

- o celkovém počtu členů zastupitelstva, celkovém počtu členů rady městské části Praha 10 a o celkovém počtu ostatních zaměstnanců Úřadu městské části Praha 10, kteří se podíleli na privatizaci obecního bytového fondu spravovaného městskou částí tak, že sami (popřípadě

jejich manželé/manželky anebo společně) uzavřeli smlouvu, na základě které úplatně nebo bezúplatně již nabyli nebo v budoucnu nabudou vlastnické právo k bytu z tohoto fondu;

- o všech nemovitostech (stručně uvedením údajů umožňujících jejich identifikaci v katastru nemovitostí), které byly privatizovány ve prospěch členů zastupitelstva, členů rady a ostatních zaměstnanců Úřadu městské části Praha 10.

Zveřejnění údajů není možné, protože by tím úřad porušil právo fyzické osoby na soukromí v oblasti majetkové (§ 8a zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím). Zveřejnit takové informace by bylo možné jen se souhlasem dotčených osob, anebo v případě, že by šlo o veřejně činné osoby, funkcionáře či zaměstnance veřejné správy a požadované informace by vypovídaly o jejich veřejné nebo úřední činnosti, případně o jejich funkčním či pracovním zařazení. Požadovaná informace se však týká „*osobního vlastnictví*“, tato výjimka tedy nedopadá ani na členy zastupitelských orgánů, ani na zaměstnance úřadu, natožpak na jejich rodinné příslušníky. Stejně tak nelze považovat odprodej obecních bytů jejich nájemníkům za poskytnutí veřejných prostředků, a neuplatní se zde tedy § 8b zákona č. 106/1999 Sb. (účel zákona č. 319/2006 Sb., o některých opatřeních ke zprůhlednění finančních vztahů v oblasti veřejné podpory, jehož § 3 se žalobce dovolává, je specifický a tento zákon se tu neužije). Odprodej probíhá podle jasných pravidel za ceny stanovené kvalifikovaným způsobem a je umožněn všem nájemníkům bez ohledu na to, zda jsou v zaměstnaneckém poměru k úřadu nebo zda jsou členy orgánu městské části. Krom toho úřad nezpracovává ani neeviduje žádné údaje, které by umožňovaly identifikovat pracovní zařazení či příbuzenské poměry jakéhokoli subjektu účastného na privatizaci bytového fondu.

Žalovaný potvrdil rozhodnutí úřadu dne 18. března 2010. Uvedl, že žalobce nežádal poskytnutí osobních údajů, a část odůvodnění povinného subjektu tak na jeho případ nedopadá. Zdůraznil ovšem, že povinnost poskytovat informace nezahrnuje vytváření nových informací, tj. i takových informací, které by povinný subjekt musel vytvořit na základě informací již existujících jen z důvodu konkrétní žádosti (viz rozsudek Městského soudu v Praze ve věci sp. zn. 33 Ca 12/2002 ze dne 31. května 2002). Za informace vztahující se k působnosti povinného subjektu totiž nelze považovat analýzy informací a jejich srovnání, které by musely být speciálně vytvářeny kvůli žádosti. Žalovaný rovněž nesouhlasil s tím, že obecní byty jsou prodávány nájemníkům za zvýhodněnou cenu a že tím se obec vzdává práva na obvyklý výnos za poskytnuté veřejné prostředky: kupní cena domu je totiž vždy stanovena ve znaleckém posudku jako tzv. cena obvyklá, tedy cena tržní.

Žalobce v žalobě namítl, že nemůže vědět, jaké informace a v jaké struktuře úřad eviduje. Je nepřijatelné, aby v případě, že se žádost o poskytnutí informací zcela neshoduje se strukturou, v jaké povinný subjekt eviduje informace, byla žádost odmítnuta s odůvodněním, že povinný subjekt neeviduje požadované informace v dané struktuře. Dovedeno do důsledků by to znamenalo, že žadateli nebude informace nikdy poskytnuta, protože povinný subjekt nesdělí žadateli strukturu, v jaké informace eviduje, a pro žadatele je tak téměř vyloučeno zformulovat svou žádost vhodným způsobem. Úřad přitom nepochybně eviduje nějaké informace o privatizaci bytového fondu (minimálně přehled dotčených nemovitostí, smlouvy o převodu a seznam nabyvatelů). Pokud je neeviduje, měl by je doplnit, neboť pod pojmem „informace vztahující se k působnosti úřadu“ je třeba rozumět všechny informace, které úřad má či by měl mít. Žalobce přitom nepožaduje vytvoření nové informace – pouze výňatek stávajících informací, konkrétně výňatek ze seznamu privatizovaných nemovitostí v návaznosti na seznam zaměstnanců, členů zastupitelstva a členů rady, který úřad rovněž eviduje. Podle instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 24. července 2009 není novou informací pouhý soubor či výňatek stávajících informací. Žalobce od úřadu nežádal analýzu či srovnání, pouze výběr určitého okruhu osob z jedné databáze informací za pomoci jiného seznamu, který úřad vede. Poskytování informací může být spojeno s časově náročnou činností, to však není důvodem pro odepření informace, neboť povinný subjekt za to může vyžadovat po žadateli úhradu.

Žalobce nesouhlasí ani s tím, jak žalovaný vyložil § 8b zákona č. 106/1999 Sb. Podle žalovaného je kupní cena domu vždy stanovena jako cena tržní (toto své tvrzení žalovaný ostatně nedoložil); znalecké posudky však byly zpracovány právě na celé domy, nikoli na jednotlivé byty. To, že se byty prodávají za zvýhodněnou cenu, je podle něj notorií (viz vyjádření městské části v obecním časopisu), a tímto prodejem se městská část vzdává práva na obvyklý výnos za poskytnuté veřejné prostředky ve smyslu § 3 odst. 2 písm. e) zákona č. 319/2006 Sb., o některých opatřeních ke zprůhlednění finančních vztahů v oblasti veřejné podpory. Nabyvatelé bytů jsou tedy příjemci veřejných prostředků ve smyslu § 8b zákona č. 106/1999 Sb.

Žalovaný podle žalobce dále pochybil tím, že nevyzval povinný subjekt ke sdělení, jakým způsobem vede evidenci o privatizaci bytového fondu, aby mohl posoudit, zda je tato evidence dostatečná. Žalovaný nešetřil skutečný stav věci bez ohledu na žalobcova tvrzení (§ 52 věta druhá správního řádu), nedal žalobci možnost vyjádřit se k podkladům a k provedenímu dokazování a nevyzval jej k doplnění důkazů. Žalovaný si měl nechat zpracovat znalecký posudek na stanovení obvyklé ceny privatizovaných bytů. Žalobce rovněž předložil znalecké posudky, které si povinný subjekt nechal zpracovat v souvislosti s privatizací bytů a nebytových prostor; jedná se pouze o posudky na celé domy (nikoli na jednotlivé byty), ty byly přitom oceněny k 28. červnu 2004 (posudky přitom byly vyhotoveny od května 2007 do září 2009). Dále podle žalobce nelze brát v potaz (jak to činí posudky), že byt užívaný nájemcem s nájemní smlouvou na dobu neurčitou má hodnotu cca 40 % ceny bytu neobsazeného: v rámci privatizace bytového fondu se totiž byty primárně prodávají právě nájemcům, kteří je užívají. Žalobce proto navrhl, aby soud zrušil napadené rozhodnutí i rozhodnutí vydané v prvním stupni a aby povinnému subjektu uložil poskytnout požadované informace.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na svých závěrech a navrhl zamítnutí žaloby. Poukázal na nesprávnost žalobcova předpokladu, podle něž povinný subjekt vede databázi osob zúčastněných na privatizaci: to by totiž bylo v rozporu se zákonem o ochraně osobních údajů, a ostatně žalobce nijak neprokázal existenci takové evidence.

Žaloba je důvodná.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí nesouhlasil s tím, že by žalobce od povinného subjektu požadoval osobní údaje; podle žalovaného „část odůvodnění napadeného rozhodnutí [tj. rozhodnutí vydaného povinným subjektem v prvním stupni] z hlediska ustanovení § 8a, resp. § 8b [zákona č. 106/1999 Sb.] na předmětný případ nedopadá“. Ve vyjádření k žalobě naopak argumentoval tím, že databáze osob zúčastněných na privatizaci (z níž měl podle žalobce vycházet povinný subjekt při poskytnutí informace) by představovala zpracování osobních údajů osob zúčastněných na privatizaci, což je s jeho původním postojem v rozporu; úkolem soudu je ale přezkoumat napadené rozhodnutí, nikoli vyjádření žalovaného k žalobě. Pokud se vyjádření k žalobě odchyluje od obsahu napadeného rozhodnutí (jako v případě právě uvedeném), soud k němu nepřihlíží.

Podle § 8a zákona č. 106/1999 Sb. *poskytne povinný subjekt informace týkající se osobnosti, projevu osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje jen v souladu s právními předpisy upravujícími jejich ochranu*. Když žalovaný potvrdil, že poskytnutí informace mělo být odmítnuto, toto ustanovení při svém rozhodování vůbec nepoužil (důvod pro odmítnutí podle něj byl dán, ale nebyla jím ochrana osobních údajů). Podle § 8b odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. *povinný subjekt poskytne základní osobní údaje o osobě, které poskytl veřejné prostředky*. Žalovaný se sice v závěru svého rozhodnutí vymezil proti žalobcovu tvrzení, že byty jsou odprodávány nájemcům za zvýhodněnou cenu, a popřel tak, že by se povinný subjekt tímto způsobem vzdával práva na obvyklý výnos za poskytnuté veřejné prostředky, nicméně pro soud je rozhodný jeho výše uvedený závěr, podle něž žalobce nežádal žádné osobní údaje. Pasáž o poskytování veřejných prostředků tedy podle soudu slouží spíše pro dokreslení celkového postoje žalovaného; nejde o rozhodovací důvod, protože zabývat se výkladem pojmu *poskytnutí veřejných prostředků* by mělo smysl jen

tehdy, pokud by žalobce od povinného subjektu žádal (*základní*) *osobní údaje*. To se ale podle shora citovaného závěru žalovaného nestalo.

Žalovaný se tak ztotožnil jen s tím závěrem povinného subjektu, podle něž nelze od povinného subjektu požadovat vytváření nových informací, které tento subjekt není povinen mít k dispozici. Pouze tento závěr bude soud přezkoumávat."

Podle § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.

Důvodová zpráva k zákonu č. 61/2006 Sb., kterým bylo toto ustanovení do zákona vneseno, uvádí, že povinný subjekt je povinen poskytovat pouze ty informace, které se vztahují k jeho působnosti, a které má nebo by měl mít k dispozici. Naopak režim zákona o svobodném přístupu k informacím nestanovuje povinnost nové informace vytvářet či vyjadřovat názory povinného subjektu k určité problematice. Toto ustanovení nemá sloužit k nepřiměřenému zužování práva na informace, má pouze zamezit žádostem o informace mimo sféru zákona (tj. žádostem o právní analýzy či hodnocení nebo o zpracování smluv a podání). K vypracovávání takových materiálů nemůže být povinný subjekt nucen na základě své informační povinnosti, neboť taková úprava by byla zcela proti původnímu smyslu tohoto institutu. Naopak pokud již povinný subjekt určitý dokument vypracoval, a má tedy informaci k dispozici, je povinen ji poskytnout. Podobně nebrání toto ustanovení vyhovět žádostem o výtahy z databází či části dokumentů.

Žalovaný se dovolával rozsudku Městského soudu v Praze z roku 2002, je ovšem třeba říci, že názor v tomto rozsudku vyslovený (tj. že nelze požadovat od povinného subjektu, aby vytvořil sestavu požadovaných informací z údajů, jež má k dispozici) již byl opakovaně překonán – viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. června 2010, č. j. 1 As 28/2010-86, a ze dne 19. října 2011, č. j. 1 As 107/2011-70 (dostupné na www.nssoud.cz), z novějších pak rozsudek NSS ze dne 9. února 2012, č. j. 1 As 141/2011-67, publikovaný pod č. 2635/2012 Sb. NSS s touto právní větou:

I. Při výkladu zákonné výluky z povinnosti poskytovat informace, které by bylo nutno nově vytvářet (§ 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím), je nutno rozlišovat mezi situacemi, kdy výtahy z existujících dokumentů představují pouze jednoduchou operaci, a případy, kdy k vytvoření odpovědi na žádost nestačí pouhé mechanické vyhledání a shromáždění údajů, které má povinný subjekt k dispozici, a je tak nezbytné s těmito údaji provádět další zpracovávání nad rámec prostého „vtělení“ do odpovědi na žádost. Nelze přitom vycházet toliko z pracnosti, či doby, která by byla potřebná pro přípravu odpovědi na žádost (shromáždění informací). Tyto faktory zákon zohledňuje institutem mimořádně rozsáhlého vyhledání informací (§ 17 odst. 1 citovaného zákona).

II. Odmítnout žádost o informace s tím, že by bylo nutné vytvořit nové informace (§ 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím) lze pouze v případě, že povinný subjekt nemá povinnost předmětnými informacemi disponovat.

Žalobce ve své žádosti požadoval informaci o bytech z obecního bytového fondu, které byly převedeny na zaměstnance obecního úřadu, členy zastupitelstva nebo rady, a dále informaci o celkovém počtu těchto osob, které takový byt nabyly. Vycházel tedy z toho, že úřad městské části (resp. městská část) vede (je povinen vést) evidenci svých zaměstnanců, členů zastupitelstva a rady; a dále že úřad městské části (resp. městská část) dokáže identifikovat byty, které převedl na osoby z této skupiny. Takový předpoklad je podle soudu na místě. Lze právem očekávat, že úřad eviduje veškeré své zaměstnance, a dále také členy zastupitelstva a rady, jimž poskytuje odměnu či náhradu ušlého výdělku, případně jejichž zaměstnavatelům proplácí náhradu mzdy. To plyne z jeho povinností zaměstnavatele a zároveň veřejnoprávní korporace, která tyto částky hradí ze svých rozpočtových prostředků. Stejně tak je důvodný předpoklad, že úřad městské části má povědomost o osobách, jimž jsou převáděny byty z bytového fondu, neboť městská část je stranou kupních

smluv a jako taková má tyto smlouvy k dispozici. Prodej obecních bytů je nakládáním s veřejnými prostředky, o němž musí obec vést řádnou evidenci.

Žalobce nepožadoval od povinného subjektu žádnou analýzu, hodnocení či nový text: pouze žádal, aby úřad srovnal seznam zaměstnanců, členů zastupitelstva a členů rady se skupinou osob, s nimiž byla uzavřena smlouva o převodu obecního bytu, aby označil nemovitosti převedené těmito osobám a vyčíslil celkové množství těchto osob. Žalovaný se mýlí, domnívá-li se, že k poskytnutí informace je nezbytné, aby povinný subjekt vedl jakousi databázi přesně v té struktuře údajů, jakou žalobce požaduje. Jak je zřejmé z výše citované judikatury, postačí, když má povinný subjekt k dispozici dílčí informace, z nichž je možno komplexní požadovanou informaci „složit“. V této věci jde právě o případ, kdy je zapotřebí pouhé mechanické vyhledání požadovaných údajů, které není nutno nijak dále zpracovávat.

Soud proto dospěl k závěru, že povinný subjekt měl žalobci poskytnout požadované informace; proto postupem podle § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. zrušil rozhodnutí vydaná v obou stupních a uložil úřadu městské části jako povinnému subjektu, aby informace poskytl, a stanovil mu k tomu lhůtu.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch, a žalovaný je tak povinen zaplatit mu náklady řízení o žalobě, které sestávají ze zaplaceného soudního poplatku (2000 Kč) a z odměny advokáta za dva úkony právní služby – převzetí zastoupení a podání k soudu, konkrétně žaloba ze dne 8. dubna 2010 (2 x 2100 Kč) podle § 11 odst. 1 písm. a) a d), § 7, § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif) a přechodného ustanovení čl. II vyhlášky č. 486/2012 Sb., včetně náhrady hotových výdajů (2 x 300 Kč) podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celkem tedy žalobci náleží (2000 + 4200 + 600 =) 6800 Kč.

Žalobce učinil k soudu i další podání, a to dne 25. května 2010. Náklady na tento úkon právní služby však nelze považovat za účelně vynaložené. Obsahem podání byly znalecké posudky na bytové domy, jimiž žalobce hodlal prokazovat, že byty byly prodávány za cenu nižší než tržní. Jak už však soud uvedl výše, žalobce tu polemizuje s něčím, co žalovaný neučinil svým rozhodovacím důvodem; pro přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí nemohla být tato polemika žádným přínosem, protože žalovaný neposkytl informaci z toho důvodu, že se podle něj jednalo o informaci novou. Z téhož důvodu nemůže žalobce žádat náhradu nákladů řízení spočívajících v částce 1942 Kč, kterou vynaložil na získání zmíněných znaleckých posudků.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze 11. 8. 2014

JUDr. Eva Pechová
předsedkyně senátu